

ikke veie dem; men jeg skulde dog troe, at der har været saa mange paa begge Sider, at det vilde være ubespiet, naar Nogen traadte op og sagde, at den Side betegner den offentlige Mening, og den ikke (Hør!). Jeg skulde finde det høist forbausende, isald nogenstomhelst Regjering vilde have fundet sig i at indrømme, at netop det skulde være den offentlige Mening, som var Regjeringens egen Anskuelse imod, at det skulde være den offentlige Mening, maaffee netop fordi det var Regjeringens Anskuelse imod. Dette Ministerium har ikke raisonneret saaledes; den offentlige Mening maatte, efter hvad der foreligger, ansees usikker. Havde nu imidlertid den kongelige Regjering for en Forstigtigheds Skyld, hvilket jeg ikke fandt passende eller tjenligt, confereret officielt eller confidentialt med de udenlandske Cabinetter, — med hvem man slet ikke paa anden Maade havde confereret om, hvorledes Formen eller Indholdet af det kongelige Budskab skulde være, end at det maatte forventes stemmende med Tractaten til London —, om dog ikke dette, hvis det var den offentlige Mening og blev udtalt som Rigsdagens Mening, kunde antages, saa kunde det meget let have bragt et følgende Ministerium i stor Forlegenhed. Det er jo klart, at, naar det nuværende Ministerium med fuld Overbeviisning om Rigstigheden af sin Handlemaade, vel vidende hvad det foretog sig, fremlagde et kongeligt Budskab som det, der er fremlagt, og, da dette Budskab forkastedes, saa kunde dette Ministerium ikke benytte det saaledes forkastede Budskab, og Intet vilde da være sandsynligere, end at den modsatte Mening blev gennemført af et paafølgende Ministerium. Naar da Ministeriet havde faaet et Svar, som var imod det, den offentlige Mening var for, saa var jo et paafølgende Ministerium derved i høj Grad bragt i Forlegenhed (Hør!). Efter hvad jeg her har tilladt mig at sige, vil enhver finde det naturligt, at jeg ikke fremlægger de Actstykker, Depescher, Noter eller Andet, som der har været hentydet paa i det forrige Møde, idet jeg nemlig har erklæret, at det ikke behøves. Det er overflødigt at fremlægge dem; thi, dersom de indeholdt en Tankegang, forffjellig fra den Tanke, som ligger i

det kongelige Budskab, saa vilde derved ingen Tvang, intet Baand være lagt paa det nuværende eller noget tilkommende Ministerium, som kunde forhindre at foreslaae Kongen, hvad der ikke strider imod nogen Tractat, ikke imod nogen Forpligtelse eller Statsact, og er overeensstemmende med det, som den kongelige Regjering til enhver Tid anseer for at være Landet tjenligt.

Monrad: Efterat denne Discussion nu har været paa fjerde Dag, turde maaffee ogsaa jeg udbede mig Rigsdagens Opmærksomhed for nogle Bemærkninger, som jeg finder mig foranlediget til at gjøre. Det er mig kjært, at jeg væsentligt skal henvende min Tale til den høitagtede Udenrigsminister; thi han har saavel Gyne som Villie til at høre; han kan forstaae, hvad man siger, og lægger ikke Noget ind i Ordene, som man ikke selv vil have lagt deri (Hør!). Den ærede Udenrigsminister har i sit første Foredrag behandlet først Ministeriets Politik i Almindelighed og dernæst den foreliggende Sag, Arvesagen. Det maa være mig tilladt at følge ham paa den Vej, han saaledes har be- traadt. Jeg skal altsaa først yttre mig med nogle faa Ord om Ministeriets Politik i Almindelighed.

Den høitærede Udenrigsminister har betegnet det Standpunkt, hvorpaa han formener, at det nuværende Ministerium staaer, ved at sige: Vi ere et Heelstatsministerium. Det er herimod, at jeg først skal gjøre nogle Indvendinger. Jeg troer ikke, at den ærede Udenrigsminister har Ret i at betegne det Raad, der nu leder Rigets Anliggender, som et Ministerium (Hør!). Jeg troer, at, for at være et Ministerium, navnlig et virkeligt Heelstatsministerium, er det en væsentlig Betingelse, at der er en Mand, der paa en synlig og legemlig Maade fremstiller Ministeriets Eenhed (Hør!), som er Premierminister. Men den høitærede Premierminister vil vide, at hans Premierministerium ender sig ved Kongeaalen (Hør!), det strækker sig ikke til Elben (Hør!). Altsaa, jeg siger, at et virkeligt Heelstatsministerium er først da tilstede, naar der er en Premierminister, hvis Ministeriums Grændser ikke høre op ved Konge-